

Äldreförvaltningen

Äldrenämnden

Handläggare:
Karlsson Daniel

Förlängning av offentligt idéburet partnerskap (IOP) mellan äldrenämnden och Diakonistiftelsen Samariterhemmet

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta

att godkänna överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap med Diakonistiftelsen Samariterhemmet enligt upprättat förslag och

att delfinansiera verksamheten med 2 000 000 kr under perioden 2020-01-01-2021-12-31.

Sammanfattning

Den 27 april 2017 beslutade äldrenämnden att teckna en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Diakonistiftelsen Samariterhemmet avseende verksamhet för äldre som upplever sig som ensamma/socialt isolerade. Överenskommelsen omfattar perioden 2017-05-01-2019-12-31.

Ett förslag till förlängning av överenskommelsen har tagits fram i samverkan mellan äldreförvaltningen och Diakonistiftelsen Samariterhemmet. Den förlängda överenskommelsen omfattar totalt 2 000 000 kr årligen under perioden 2020-01-01-2021-12-31, där vardera parten bidrar med 1 000 000 kr.

Ärendet

Den 27 april 2017 beslutade nämnden att teckna ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Diakonistiftelsen Samariterhemmet. Överenskommelsen undertecknades därefter formellt mellan parterna med giltighetstiden 2017-05-01-2019-12-31.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en partnerskapsrelation mellan den offentliga och den idéburna sektorn för att stötta en verksamhet som hanterar någon form av samhällsutmaning. Förutsättningarna för IOP i Uppsala kommun regleras genom kommunens riktlinje för idéburet partnerskap.

Målet med överenskommelsen är för parterna att genom uppsökande aktiviteter nå ensamma äldre och förbättra äldres hälsa, känsla av sammanhang och sociala deltagande. Verksamheten bedrivs inom ramen för Diakonistiftelsens Äldrecenter. Såväl Diakonistiftelsen som äldrenämndens olika verksamheter ska arbeta aktivt för att identifiera äldre som upplever ensamhet/lever i social isolering och motivera enskilda att delta i verksamheten.

Verksamheten håller öppet dagtid, vardagar, måndag till fredag. Aktiviteterna innefattar såväl enskilt stöd i form av samtal eller annat praktiskt stöd, gruppaktiviteter, temaföreläsningar samt firande av högtider och liknande. I varje grupp deltar cirka 15 personer.

Under 2019 omfattar överenskommelsen totalt 2 000 000 kr där äldrenämnden och Diakonistiftelsen bidrar med 1 000 000 kr vardera.

Ekonomiska konsekvenser

Ett undertecknande av överenskommelsen innebär att äldrenämnden (på samma sätt som under 2019) förbinder sig att bidra med 1 000 000 kr årligen inom ramen för partnerskapet under perioden 2020-01-01 -2021-12-31.

Äldreförvaltningen

Carina Juhlin

Förvaltningsdirektör

Bilaga. Förslag till överenskommelse om IOP mellan äldrenämnden och Diakonistiftelsen Samariterhemmet.

Överenskommelse om Idéburet Offentligt Partnerskap

**mellan äldrenämnden i Uppsala kommun och Diakonistiftelsen
Samariterhemmet**

Inledning

Nedan följer en överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap mellan äldrenämnden i Uppsala kommun (fortsättningsvis äldrenämnden) och Diakonistiftelsen Samariterhemmet (fortsättningsvis Samariterhemmet).

Idéburet offentligt partnerskap i Uppsala kommun

Uppsala kommuns samspel med det civila samhället regleras i Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun (eller den lokala överenskommelsen) som antogs av kommunfullmäktige våren 2013 och sedan reviderades 2018. Överenskommelsen lyfter fram betydelsen av att skapa tydliga förutsättningar och strukturer för dialog och samverkan mellan parterna. Ideella organisationers självständighet och oberoende ska synliggöras och stärkas, samtidigt som kommunen ska verka för möjligheten för idéburna organisationer att utgöra viktiga aktörer inom välfärdsutvecklingen.

Uppsala kommun vill ta tillvara medborgarnas drivkraft, förmågor och engagemang. Inom det civila samhället identifieras behov och initiativ tas till att skapa en positiv samhällsutveckling. Utgångspunkten för samspelet med det civila samhället är att stöd och stimulans ska utgå ifrån organisationernas integritet och oberoende.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en partnerskapsrelation mellan den offentliga och den idéburna sektorn för att stötta en verksamhet som hanterar någon form av samhällsutmaning. En överenskommelse om IOP är en form av fördjupat verksamhetsbidrag som bygger på en lång och förtrogen relation mellan parterna. Ett IOP innebär att den idéburna organisationen bidrar till samhällsutvecklingen på ett mer konkret sätt än vad verksamhetsbidragen ger utrymme till, men som inte bygger på marknadsmekanismer och kommersiella kontrakt. Förutsättningarna för IOP i Uppsala kommun regleras genom kommunens riktlinje för idéburet partnerskap.

Syftet med ett IOP är att genom samverkan med civilsamhället ta tillvara det ideella engagemanget och den kraft som finns där, för att tillsammans med kommunens resurser stärka den sociala hållbarheten. Överenskommelsens form innebär att parternas avsikt är att samverka kring en verksamhet som grundas på ett värde och en idé som gynnar ett allmänintresse, samt inte syftar till ekonomisk vinst för någon av parterna. Verksamheten bedöms kunna bidra till lokal utveckling och delaktighet i samhället och avses drivas under en längre tid. IOP ökar möjligheterna att synliggöra och stärka den idéburna sektorns möjligheter att vara en viktig aktör inom välfärdsutvecklingen.

Parter

Uppsala kommun

Äldrenämnden i Uppsala kommun

753 75 Uppsala

Organisationsnummer: 212000-3005

Diakonistiftelsen Samariterhemmet

Dragarbrunnsgatan 70

75320 Uppsala

Organisationsnummer: 817600-0803

Bakgrund till partnerskapet mellan äldrenämnden och Samariterhemmet

Antalet äldre i landet och i Uppsala ökar kraftigt under kommande år. De flesta äldre har upp i hög ålder resurser och möjlighet att ingå i olika nätverk, men många saknar såväl anhöriga som nätverk. På senare år har behovet av existentiell hälsa lyfts fram av bl.a. Världshälsoorganisationen (WHO) som listar åtta olika perspektiv eller byggstenar för existentiell hälsa: hopp, harmoni, helhet, meningsfullhet, förundran, andlig kontakt, personlig tro och gemenskap.

Äldrenämnden har inom ramen för föreningsbidrag gett ekonomiskt bidrag till ett flertal föreningar inom civilsamhället. Urvalet av föreningar som fått föreningsbidrag har varit de som bedrivit verksamhet som ansetts gynna nämndens målsättningar och dess målgrupp.

Äldrenämndens uppfattning är att Samariterhemmet bedriver en verksamhet av hög kvalitet och att de mervärdesinsatser som Samariterhemmet bidrar med är en resurs i arbetet med att förbättra hälsan för målgruppen särskilt utsatta och ensamma äldre. Äldrenämnden har inte funnit att det finns någon alternativ aktör som kan tillhandahålla de tilltänkta aktiviteterna med motsvarande kvalitetsinnehåll som stiftelsen erbjuder. Samariterhemmet kompletterar därigenom andra verksamheter och erbjuder något annat än vad kommunen kan tillhandahålla.

Utifrån ovanstående utgångspunkter tecknade äldrenämnden och Samariterhemmet en överenskommelse om IOP under perioden 2017-05-01-2019-12-31. Detta avtal är en förlängning av denna överenskommelse och bygger på de gemensamma erfarenheter och kunskaper som den förra överenskommelsen resulterat i

Värdegrund

Partnerskapet ska bygga på öppenhet, dialog och långsiktighet mellan parterna. Verksamheten ska bedrivas utifrån Uppsala kommuns och Samariterhemmets respektive värdegrund. Den ska bygga på en humanistisk syn om alla människors lika värde med respekt för självbestämmande och integritet. Kommunens utgångspunkt är äldrenämndens samlade värdegrund (TITORB). Begreppet står för trygghet, inflytande, tillgänglighet, oberoende, respekt och bemötande och ska präglade kontakten med de äldre.

Samariterhemmets värdegrund synliggör den enskildes möjligheter och behov av samtal om existentiella frågor och öppenhet för andliga behov. Verksamheten vänder sig till alla oavsett politisk eller religiös tillhörighet. Samariterhemmets värdegrund utgår från:

- att alla människor har rätt till lika värde och värdighet
- att varje människa är unik
- att varje människa har rätt att mötas med respekt och integritet
- att varje människas har rätt till medinflytande över sin situation
- att varje människas ska ha rätt till samhörighet och gemenskap
- att varje människa är en helhet med kroppsliga, psykiska, sociala och existentiella behov
- att varje människa skall bemötas med generositet och välvilja, respekt och ansvarstagande.

Syftet med överenskommelsen

Äldrenämnden erbjuder kommunens äldre ett brett utbud av hälsofrämjande aktiviteter. Det handlar dels om fysisk aktivitet, dels om social samvaro och olika former av kunskapshöjande aktiviteter som är tillgängliga för samtliga äldre i kommunen. Samariterhemmet vill genom Äldrecenter erbjuda en möjlighet till aktiviteter som är särskilt riktade till äldre som känner sig ensamma och med bristande socialt nätverk. Äldrenämnden ser att en sådan verksamhet skulle kunna skapa ett mervärde för äldre som trots de övriga aktiviteter som finns till buds upplever sig ensamma och socialt isolerade.

Parterna är överens om att verksamheten ska erbjuda aktiviteter för främjande av den fysiska, psykiska, sociala och existentiella hälsan för målgruppen och därigenom utgöra ett komplement till nämndens övriga hälsofrämjande aktiviteter.

Målsättning

Målet med överenskommelsen är för parterna att genom uppsökande aktiviteter nå ensamma äldre och genom verksamhetens deltagarstyrda program förbättra äldres hälsa, känsla av sammanhang och sociala deltagande.

Samariterhemmets strategier för att nå målet är:

- att i samarbete med verksamheter inom Uppsala kommun, Region Uppsala, kyrkan och andra aktörer inom idéburen sektor som har kontaktytor hos målgruppen, identifiera ensamma äldre som lever i social isolering
- att arbeta aktivt för att motivera enskilda att delta i verksamheten
- att arbeta genom medverkan av volontärer och personal som har förmågan att se, möta och samtala utifrån den enskildes situation och önskemål
- att bedriva en personcentrerad verksamhet för ensamma äldre som utgår från ett salutogent förhållningssätt
- att främja äldres möjligheter till deltagande i ett socialt sammanhang genom att motivera och aktivera utifrån ett långsiktigt perspektiv och med tillvaratagande av den enskildes egna intressen, förmågor och resurser.

Äldrenämndens strategier för att nå målet är:

- att arbeta aktivt för att identifiera äldre som upplever ensamhet/lever i social isolering
- att motivera enskilda inom äldrenämndens verksamheter att delta i verksamheten.

Målgrupp

Målgruppen för verksamheten är personer i Uppsala som är äldre än 65 år, upplever en känsla av ensamhet och som söker gemenskap.

Beskrivning av verksamheten

Verksamheten bedrivs i Samariterhemmets lokaler. Enskilda personer får anmäla intresse till att delta i verksamheten. Deltagare i verksamheten ges möjlighet att delta vid åtminstone två halvdagar varje vecka. Hur länge personer deltar i verksamheten är individuellt. Målet är att verksamheten ska kunna bidra till att enskilda hittar nya kontakter och själva skapar sig ett socialt sammanhang även utanför den organiserade verksamheten.

Verksamheten håller öppet dagtid, vardagar, måndag till fredag. Verksamheten erbjuder aktiviteter som innefattar såväl enskilt stöd i form av samtal eller annat praktiskt stöd, gruppaktiviteter som intresserar och skapar stimulans, temaföreläsningar samt firande av högtider och liknande. I varje grupp deltar cirka 15 personer. Verksamheten främjar även integration genom de möten som sker mellan äldre med olika språklig, kulturell och religiös bakgrund. Verksamheten arbetar utifrån en helhetsyn på människan som gäller både fysiska, psykiska, sociala, existentiella och andliga behov.

Antalet medarbetare, exklusive volontärer, kommer att bestå av maximalt 2,5 årsarbetare, beroende på beläggning och behov. Samariterhemmet är arbetsgivare för medarbetare i verksamheten och svarar för att gällande lagar, författningar och avtal följs.

Kunskapsinhämtning och uppföljning

Verksamheten kommer att följas upp utifrån dess påverkan på deltagarnas upplevda ensamhet men även utifrån intresset för verksamheten. Uppföljning av antalet deltagare görs kvartalsvis, i samband med återrapportering och samrådsmöten mellan parterna. Statistik över antalet deltagare i verksamheten redovisas månadsvis av Samariterhemmet.

Verksamheten ska dokumenteras och rapporteras såväl till styrelsen för Samariterhemmet som till äldrenämnden i Uppsala kommun. Resultatuppföljning kommer att genomföras.

Organisation och samverkan

Uppsala kommun och Samariterhemmet förutsätts samverka kring detta avtal och den verksamhet som är grund för avtalet. Samariterhemmet ansvarar för aktiviteterna/verksamheten och för återrapportering till Uppsala kommun samt kallelse till dialoggrupp.

Uppsala kommun och Samariterhemmet ansvarar gemensamt för att informera om och för att identifiera och motivera deltagare till verksamheten.

Dialoggruppen träffas en gång per kvartal för samråd och återrapportering. I gruppen ingår personal från Samariterhemmet och företrädare från äldreförvaltningen. Dialoggruppen leds av personal från Samariterhemmet. Utöver dessa tillfällen kan initiativ tas av båda parter till ytterligare träffar. Vid dessa möten ges möjlighet till kunskapsutbyte samt dialog om och utveckling av partnerskapet.

Ekonomi

Verksamhetens ekonomiska omfattning beräknas uppgå till ca 2 000 000 kr årligen under överenskommelsens löptid.

Uppsala kommun bidrar med 1 000 000 kr årligen, vilket betalas ut fördelat över årets månader.

Samariterhemmet bidrar med 1 000 000 kr årligen.

Kontaktpersoner

För äldreförvaltningen:

Daniel Karlsson, utredare
Telefon: 018-727 85 97
e-post: daniel.karlsson@ uppsala.se

För Diakonistiftelsen Samariterhemmet:

Marie Simas Nordberg, verksamhetschef
073-027 57 87
marie.simas@samariterhemmet.se

Period för avtalet

2020-01-01- 2021-12-31.

Överenskommelsen upphör utan uppsägning då denna tidsperiod är slut.

Omförhandling, uppsägning samt tvist

Alla parter kan påkalla omförhandling av bestämmelser i denna överenskommelse. Om betydande avvikelser från verksamhetsplan och budget planeras ska parterna innan förändringarna genomförs, föra en dialog.

Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för överenskommelsen eller brister i sina åtaganden, eller om väsentligt ändrade omständigheter uppstår, kan endera parten när som helst under perioden påkalla nya förhandlingar alternativt säga upp överenskommelsen. I sådana fall gäller 9 månaders uppsägningstid.

Vid händelse av att överenskommelsen bryts kan Samariterhemmet bli återbetalningsskyldig för delar av eller hela summan utbetalda medel, Samariterhemmets avvecklingskostnader undantagna.

Eventuella tvister ska lösas genom dialog mellan överenskommelsens parter.

Underskrifter

Denna överenskommelse är upprättad i två likalydande exemplar där båda parter erhållit varsitt exemplar.

Uppsala 2019-10-xx

För Uppsala kommuns äldrenämnd

För Diakonistiftelsen Samariterhemmet

.....

.....